RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-574709-X/07/TS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 09/05/2008r.

Pan
Jarosław Duda

Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

Pełnomocnik Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają stosunkowo liczne skargi osób niepełnosprawnych dotyczące konieczności wnoszenia opłat za parkowanie przez kierowców z dysfunkcją narządów ruchu. Osoby niepełnosprawne nie zostały zwolnione przez ustawodawcę z obowiązku uiszczania opłat za parkowanie, a tylko niektóre władze samorządowe przyznały tej grupie społecznej prawo do zerowej stawki opłaty za parkowanie i to zazwyczaj wyłącznie na miejscach postojowych przeznaczonych dla samochodów inwalidów, które często są zajęte przez nieuprawnione pojazdy, a ich ograniczona liczba nie zaspokaja potrzeb niepełnosprawnych. Obowiązek wnoszenia opłat za parkowanie przez zmotoryzowanych inwalidów jest znacznym utrudnieniem ich życia codziennego, bowiem wiąże się z koniecznością dojścia do parkomatu w celu wykupienia biletu parkingowego, co wymaga sporego wysiłku ze strony osób, których sprawność ruchowa jest obniżona. Ponadto, wspomniany obowiązek może powodować powstanie bariery finansowej, która znacznie ograniczy niepełnosprawnych kierowców w zakresie poruszania się pojazdami samochodowymi po terenie strefy płatnego parkowania i naruszy tym samym ich prawo do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Ustawodawca dostrzegł problemy, na jakie na co dzień napotykają zmotoryzowane osoby niepełnosprawne i uznał, że należy wyposażyć je w pewne przywileje. W tym celu wprowadził możliwość uzyskania przez te osoby karty parkingowej, która uprawnia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych, a na organy właściwe do zarządzania ruchem na drogach nałożył obowiązek wyznaczenia

w strefie płatnego parkowania miejsc postojowych dla oznakowanych pojazdów przeznaczonych do przewozu osób niepełnosprawnych. Wspomniane działania nie objęły jednak sfery opłat za parkowanie. Posiadaczom kart parkingowych nie przyznano bowiem prawa do niestosowania sie do znaku drogowego D-44 „strefa parkowania", zatem nawet w przypadku zaparkowania pojazdów na miejscach postojowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych muszą oni uiszczać opłaty za parkowanie. Brak zwolnienia osób legitymujących się kartą parkingową z obowiązku wnoszenia opłat za parkowanie jest więc pewną niekonsekwencją prawodawcy, który wykonując postanowienia art. 69 Konstytucji RP, podjął szereg działań w celu stworzenia ułatwień w komunikacji społecznej osób niepełnosprawnych.

W wystąpieniu skierowanym do Ministra Infrastruktury Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę na negatywne konsekwencje, jakie niepełnosprawni kierowcy ponoszą w wyniku objęcia ich obowiązkiem wnoszenia opłat za parkowanie i poprosił o podjęcie stosownych działań legislacyjnych zmierzających do zmiany przepisów regulujących kwestię opłat za parkowanie, poprzez wprowadzenie ustawowego zwolnienia inwalidów z tych opłat. W odpowiedzi na wspomniane wystąpienie Minister Infrastruktury przedstawił stanowisko, z którego wynika, że nie popiera postulatu rozszerzenia ustawowego katalogu podmiotów zwolnionych z opłat za parkowanie o niepełnosprawnych kierowców. Zdaniem Ministra obecnie obowiązujące przepisy ustawy o drogach publicznych, które uprawniają rady gmin (miast) do ustalania zerowej stawki opłat za parkowanie dla niektórych użytkowników dróg, w tym osób niepełnosprawnych, pozwalają na odpowiednie - do specyficznych dla każdej strefy płatnego parkowania warunków komunikacji społecznej - stosowanie instytucji zwolnienia określonych grup społecznych z obowiązku uiszczania opłat za parkowanie. W ocenie Ministra, jednostki samorządu terytrialnego potrafią najlepiej ocenić potrzebę i zasadność wprowadzenia zerowej stawki opłaty za parkowanie dla danej kategorii użytkowników dróg. Dlatego też resort infrastruktury nie widzi konieczności wprowadzenia ustawowego zwolnienia osób niepełnosprawnych z obowiązku wnoszenia opłat za parkowanie.

Zdaniem Rzecznika, stanowisko przedstawione przez Ministra Infrastruktury dowodzi nieznajomości sytuacji życiowej w jakiej znajdują się osoby, których sprawność ruchowa jest znacznie obniżona, a także niezrozumienia problemów, jakie przysparza niepełnosprawnym kierowcom obowiązek uiszczania opłat za parkowanie. Niedogodność jaką stanowi dla zmotoryzowanych inwalidów konieczność wykupienia w parkomacie biletu parkingowego oraz zobligowanie władz publicznych - na mocy postanowień Konstytucji RP - do udzielania osobom niepełnosprawnym pomocy w komunikacji społecznej, uzasadniają w ocenie Rzecznika zaliczenie wspomnianej grupy społecznej do podmiotów ustawowo zwolnionych z opłat za parkowanie.

W związku z powyższym, mając na uwadze, że do zadań Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych należy m.in. inicjowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie, a także opracowywanie projektów aktów normatywnych dotyczących warunków życia osób niepełnosprawnych, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przygotowanie projektu nowelizacji ustawy o drogach publicznych, która doprowadzi do rozszerzenia ustawowego katalogu podmiotów zwolnionych z opłat za parkowanie o osoby niepełnosprawne legitymujące się kartą parkingową. Będę wdzięczny za poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o zajętym stanowisku.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich